

	Rodzice Stefana Żeromskiego zmienili datę jego urodzin z 14 października na 1 listopada, by – w przyszłości – odroczyć pójście syna do wojska.
	Ród Żeromskich, pieczętujący się herbem Jelita, był znany w dziejach Polski co najmniej od XIV w.
	Mężczyźni z rodu Żeromskich brali czynny udział w walkach o wolność : Jan uczestniczył w insurekcji kościuszkowskiej, Kajetan w powstaniu listopadowym
	Ojciec Stefana Żeromskiego, Wincenty, dostarczał powstańcom styczniowym żywność, za co trafił do więzienia.
	Stefan Żeromski miał cztery siostry (dwie zmarły w dzieciństwie).
	Stefan Żeromski poznawał alfabet na paryskim wydaniu <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza.
	Żeromski boleśnie przeżywał śmierć rodziców – matkę utracił, gdy miał 14 lat, a 4 lata później odszedł ojciec.
	Pierwowzorem wielu fikcyjnych miejscowości pojawiających się w utworach Żeromskiego są Ciekoty – majątek, w którym Żeromscy osiedlili się w 1868 roku.
	Podstawy arytmetyki i języka rosyjskiego dziewięcioletni Stefan Żeromski poznał w szkole elementarnej w Psarach. Rodziców przyszłego pisarza nie było stać na zatrudnienie dla syna guwernera.
	Nauka nie przychodziła Żeromskiemu łatwo – powtarzał klasę pierwszą gimnazjum (z powodu matematyki i łaciny), a także klasę drugą i szóstą (z powodu łaciny).
	2 sierpnia 1882 roku Stefan Żeromski, uczeń szóstej klasy, podpisuje się na wewnętrznej ścianie kapliczki przy drodze do klasztoru Świętej Katarzyny.
	Podczas matury Żeromski zachorował i napisał tylko wypracowanie z rosyjskiego.
	W kieleckim gimnazjum Żeromski uczył się: języka rosyjskiego, niemieckiego, polskiego, łaciny, greki, logiki, historii, religii, matematyki, geografii oraz fizyki z astronomią.
	W kieleckim gimnazjum, do którego uczęszczał Żeromski, język polski był przedmiotem nadobowiązkowym (wykładanym po rosyjsku!).
	Żeromski nie miał szczęścia do nauczyciela języka i literatury rosyjskiej w kieleckim gimnazjum. Dostawał od Mikołaja Spareńskiego niedostateczny ze sprawowania nawet na lekcjach, na których był nieobecny!
	Podczas edukacji w Kielcach Żeromski przeczytał setki (a najprawdopodobniej tysiące) książek i roczników czasopism.
	Na zawsze pozostała Żeromskiemu w pamięci klasyka literatury światowej – Homer, Horacy, Wergiliusz, Dante, Szekspir, Goethe, Schiller, Byron, Shelley, Balzak, Hugo, Puszkina, Lermontow, Gogol, Turgeniew.
	W Uczelni Weterynaryjnej spędził Żeromski 2 lata, ale nie zaliczył ani jednego roku, ani egzaminu, gdyż utrzymując się z korepetycji i tłumaczeń nie miał czasu na przygotowanie się do egzaminów.
	Podczas studiów na Uczelni Weterynaryjnej Żeromski nie miał pieniędzy na właściwe odżywianie się i leczenie gruźlicy. Wielokrotnie przeżywał długie okresy depresji spowodowanej głodem.
	Świadkiem na ślubie Stefana Żeromskiego i Oktawii Rodkiewicz był Bolesław Prus, który po zakończonej uroczystości zaprosił młodą parę na obiad.

	W 1895 roku Żeromski wydał dwa tomy nowel – jeden pod pseudonimem Maurycy Zych. Zdarzały się recenzje przeciwstawiające dobrego pisarza Zycha – słabszemu Żeromskiemu.
	Pokój poświęcony Adamowi Mickiewiczowi w Muzeum Polskim w Raperswilu urządził Stefan Żeromski.

Opracowała : mgr Marta Bil

Cytaty z „Przedwiośnia”

Gdzie są twoje szklane domy?
Stefan Żeromski – Przedwiośnie

Każdy ma swoje miejsce ulubione w dzieciństwie. To jest ojczyzna duszy.
Stefan Żeromski – Przedwiośnie

Jeszcze nie widział w swoim życiu takiego zjawiska, jak ten entuzjizm Polaków.
Stefan Żeromski – Przedwiośnie

Wierzymy, że doczekamy się jasnej wiosenki naszej...
Stefan Żeromski – Przedwiośnie

Mamy tu, Polacy, ziemię polską i lud polski. Mamy wolność.

Stefan Żeromski – Przedwiośnie

To dopiero przedwiośnie nasze.

Stefan Żeromski – Przedwiośnie

Tworzeniem nowych wartości i rozmnażaniem nowego dobra trzeba wyniszczać w ludziach samą zawiść i samą nienawiść.

Stefan Żeromski – Przedwiośnie

... dwie są tylko na ziemi sprawy nieśmiertelne i nie podlegające zepsuciu śmierci: wiekiasty powrót kwiatów na wiosnę i odtworzenie ich powrotu na ziemię w wierszach poetów".

Stefan Żeromski – Przedwiośnie

Cytaty Stefana Żeromskiego

- „Czyż to nie wielkość ducha, aby nie cofnąć ręki przed tym, od czego ludzie uciekają z całej siły?”
- „Teraz już wiem, że talent to w większości wypadków – torba, czasem cennych klejnotów pełna, którą na plecach nosi z przypadku byle facet, a nieraz byle rzeźmieszek.”
- „Złe niewątpliwie jest tylko jedno: krzywda bliźniego. Człowiek – jest to rzecz święta, której krzywdzić nikomu nie wolno.”

Niewiele brakowało, a Stefan Żeromski otrzymałby Literacką Nagrodę Nobla. Przeszkodą okazał się jego własny utwór „Wiatr od morza”, ze względu na antyniemiecką wymowę.

Opracowała: mgr Anna Luna-Świerczek